

SREDNJI VEK

PRESELJEVANJE LJUDSTEV

PROPAD RIMSKEGA IMPERIJA

Vojska je vedno težje branila razsežne meje cesarstva pred vdori tujih ljudstev, najprej germanskih in pozneje slovanskih. Privlačila sta jih njihovo bogastvo in rodovitna zemlja.

Rimljani v tem obdobju niso več osvajali tujih ozemelj, od koder so dobivali poceni surovine in sužnje. Mesta so bila polna revežev brez dela, za katere je skrbela država.

Državo so slabile še državljanske vojne, ki so jih zanetili oblastiželjni posamezniki.

Nakopičene težave so poskušali rešiti z delitvijo imperija na dva dela. Leta 395 so tako rimsko cesarstvo razdelili na zahodnorimsko cesarstvo s središčem v Rimu in vzhodnorimsko cesarstvo s središčem v Konstantinoplu.

Odoaker, der erste Gotische König,
bemächtigte des Ital. Reichs A. 476. ward
getödet A. 493.

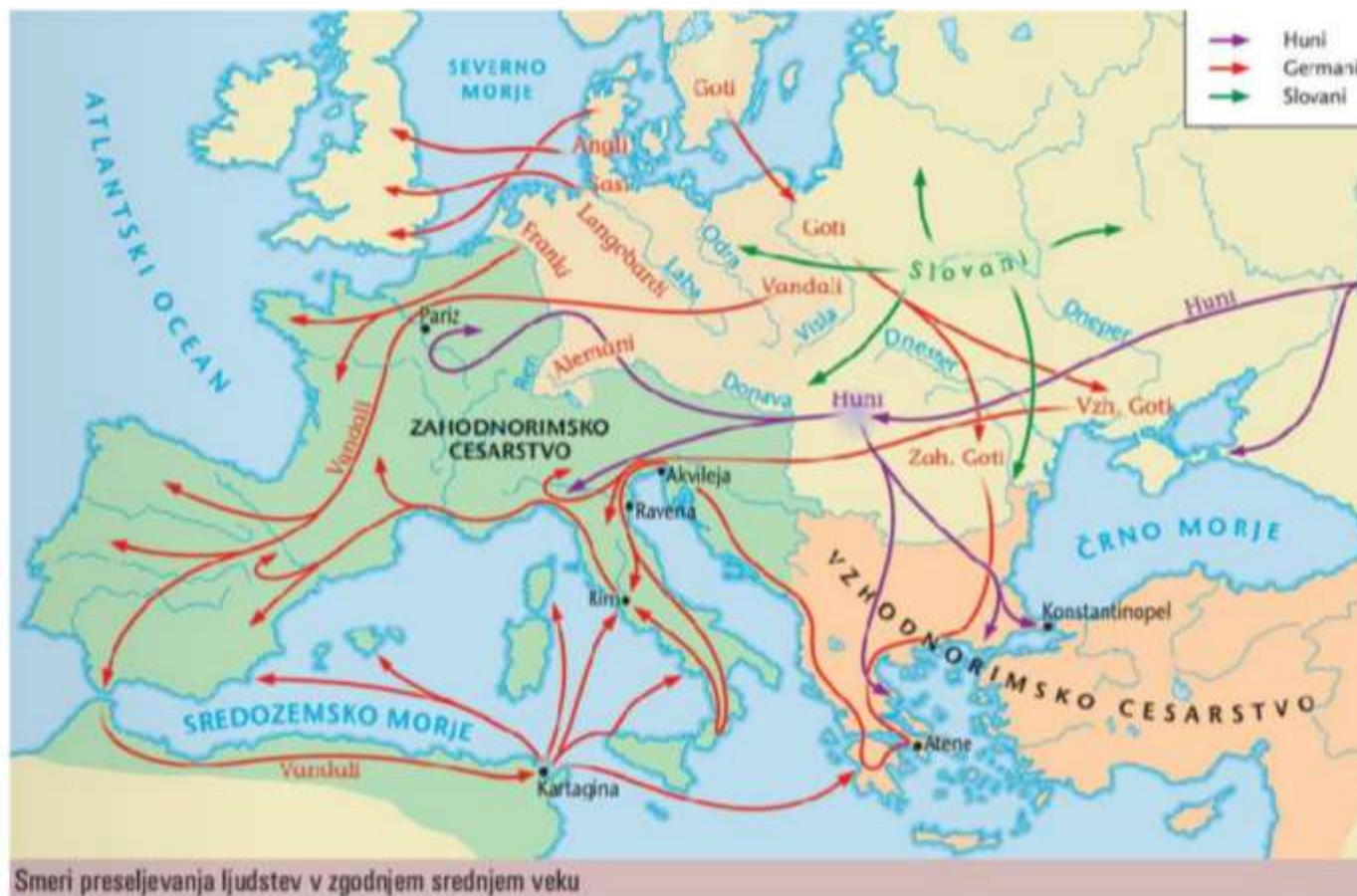
W. H. Stieglitz.

Vendar delitev ni zaustavila vpadov Germanov. Leta 476 je germanski vojskovodja **Odoaker** s prestola odstavil zadnjega zahodnorimskega cesarja in se oklical za kralja. To je bil konec zahodnorimskega cesarstva, ozemlje pa so preplavili Germani in druga ljudstva.

Vzhodnorimsko ali bizantinsko cesarstvo je obstalo še skoraj tisočletje – do l. 1453, ko so Bizanc ali Konstantinopel (slovensko Carigrad) osvojili Turki.

- Burno obdobje med 4. in 7. stol. označujemo za **čas preseljevanja ljudstev**.

- Takrat se je **začelo povečevati število prebivalcev** izven meja takratnega zahodnega rimskega imperija. Ker niso poznali kolobarjenja, ampak so zemljo samo požigali in se nato selili, so **potrebovali večje obdelovalne površine**. Poleg tega je med ljudstvi in plemeni prihajalo do različnih vojaških spopadov, ki so ljudi prisilili v selitve.

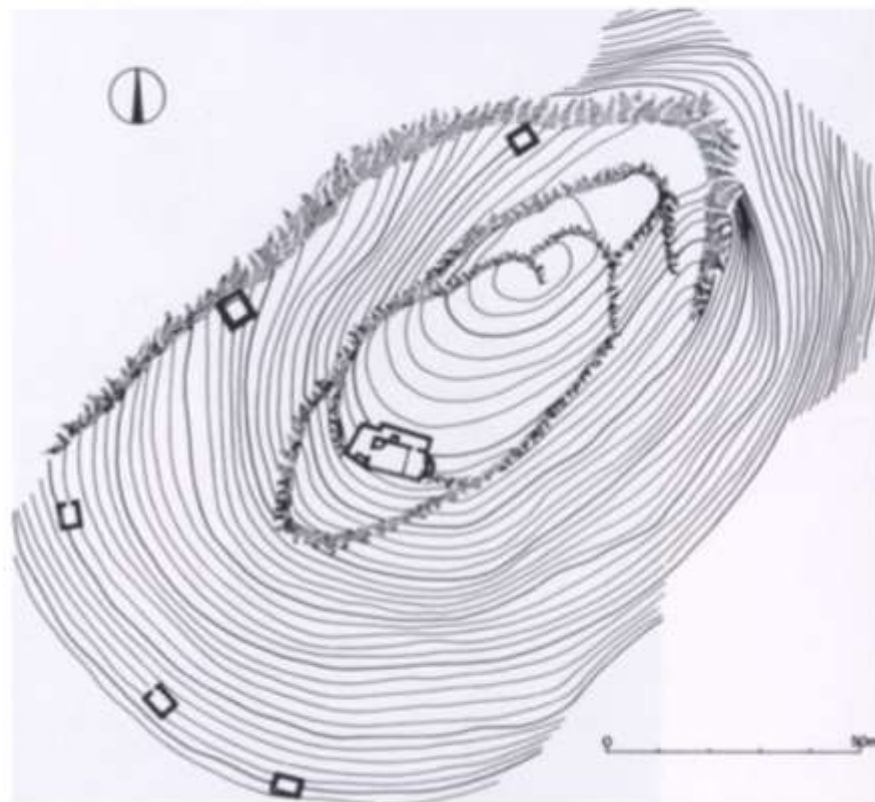

- Preseljevanje ljudstev so sprožili **Huni**, nomadsko ljudstvo iz srednje Azije, ki so l. 375 prodrli v Evropo in povzročili premike **Germanov** (Goti, Vandali, Langobardi, Franki) proti zahodu. Prvotna bivališča so zapustili tudi **Slovani**. Iz srednje Azije so v Vzhodno Evropo vdrli **Obri** ali **Avari**. Tako se je začel propad ogromnega rimskega imperija.

- S severa in vzhoda so na naše ozemlje ta čas prihajali **alpski Slovani**. Staroselci na našem ozemlju so se ta čas zaradi strahu pred novimi priseljenci umikali na gričevnate okoliše, t. i. **višinske naselbine**. Ravnine za njih niso prišle v upoštevanje, saj so bile za naselitev prenevarne in prelahko dostopne.

Sčasoma so novi priseljenci in staroselci zaživel v sožitju.

VIŠINSKA NASELBINA – Rifnik nad Šentjurjem

Huni so bili nomadi, ki so prvotno živeli v stepah Azije. Veljali so za napadalne, okrutne, saj so ljudstva na svoji poti preganjali, zasušnjevali in izkoriščali. Največjo moč so dosegli v 5. stol, ko jih je vodil Atila. Združil je vsa hunska plemena in ustanovil državo s središčem na današnjem Madžarskem.

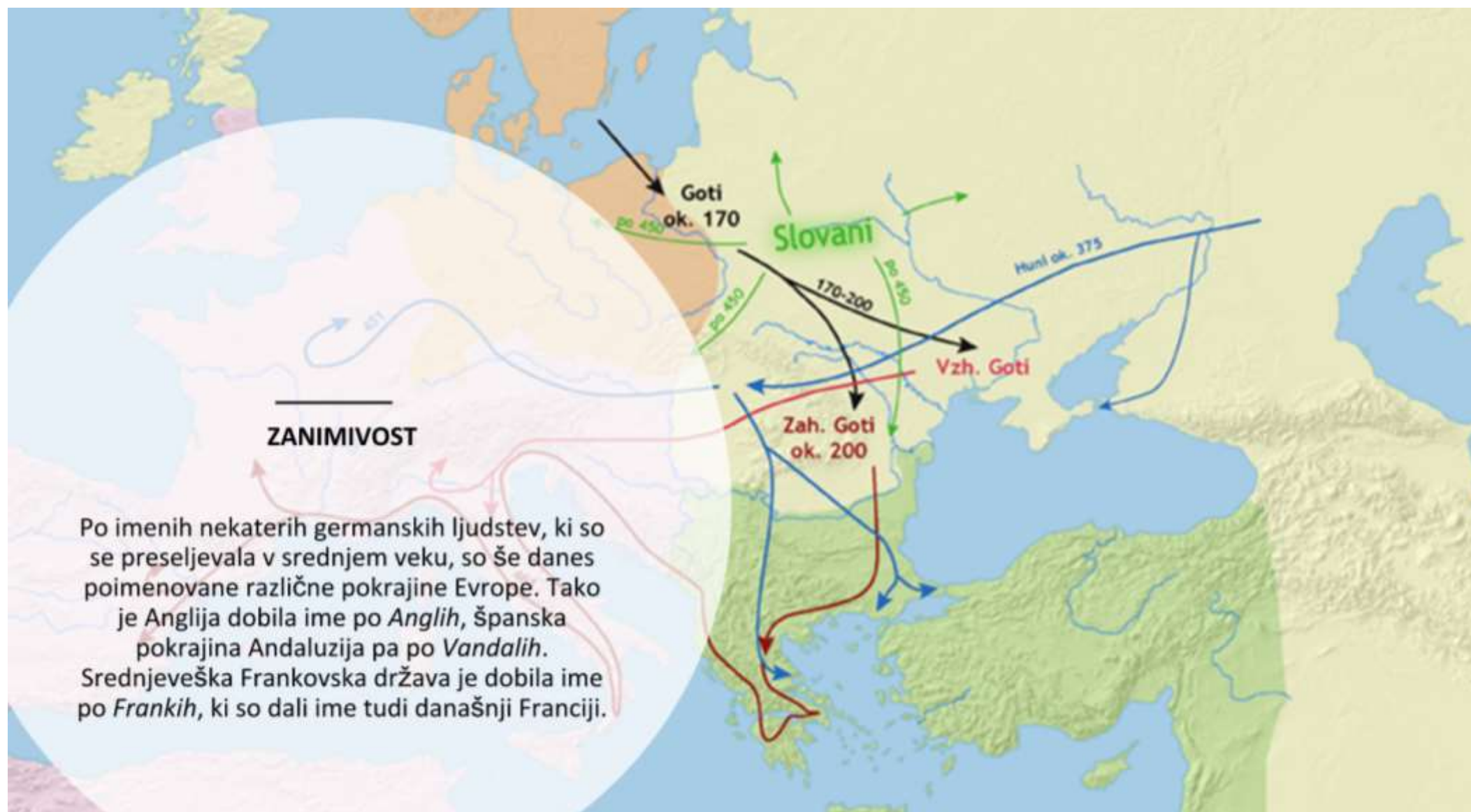

Atila –
imenovali so ga
„šiba božja ali
tudi „bič božji“
zaradi izjemne
krutosti.

Germani so najprej živel na širšem območju ob Renu, Odri in Labi v današnji severni Nemčiji in južni Skandinaviji. Preseljevati so se začeli zaradi pomanjkanja rodovitnih površin in pritiska Hunov. Goti, Vandali, Langobardi, Franki, Vikingi in druga germanska ljudstva so zamajali temelje izčrpanega rimskega imperija.

Slovani so prvotno živel na območju med Vislo, Dneprom in Dnestrom. Glede na poselitveno območje jih ločimo na zahodne, vzhodne in južne Sloane. Med zadnje spadamo tudi Slovenci. Živel so v preprostih hišah - zemljankah, z enim prostorom, kjer je več družin bivalo skupaj in so imeli tudi skupno ognjišče. Del hiše je bil vkopan v zemljo (od metra do dveh) tudi zaradi toplote.

POSLEDICE PRESELJEVANJA LJUDSTEV

V primerjavi s prebivalci sredozemskega sveta so bila ljudstva, ki so se priseljevala v Evropo, preprosta in neuka. Mesta so začela propadati, gospodarstvo je nazadovalo, trgovina in obrt pa sta zamrli. Postopoma je zamrla tudi rimska kultura. Upadla je pismenost, pojavljali so se novi jeziki, znova se je razširilo tudi verovanje v več bogov.

- Na tleh Zahodnega rimskega cesarstva je nastalo več novih držav, najmogočnejša med njimi je bila **frankovska**. Na Balkanskem polotoku in v Mali Aziji se je do 15. stol obdržalo **Vzhodno rimsko cesarstvo**, ki se je za prevlado v Sredozemlju borilo z mogočno **arabsko državo**, ki je segala do Indije.

